

Tots li remerciarem el profit que'n traguarem de la seva dissertació.

Retornem a Barcelona amb la satisfacció del deure complert, com membres del Segón Congrès de Metges de Llengua Catalana, amb una munió d'afeccions patriòtiques i particulars desenrotllades; amb una constricció fraternal més íntima entre els excursionistes, i amb el ferm propòsit de protegir la nostra indústria crenoteràpica, que bé s'ho mereix.

Les mercés devem donar-les, molt merescudes, als propietaris i directors d'aquets tres establiments per l'alta honra que'ns dispensaren, obrint-nos de bat a bat totes les portes de les diverses dependències, i per l'hostatge que, a còs de rei, ens proporcionaren. La veritat, no podem aspirar a tant. Les ensenyances han sigut fructíferes, i en reprocitat ells i Catalunya en tocaràn les conseqüències.

El nostre president, doctor Freixas, com selecció dels excursionistes, fou l'encarregat de remerciar, per les altes distincions de que erem objecte, les quals sempiternament restaràn gravades en prova d'agraïment, dins lo més íntim dels nostres sentiments.

Fins a un altra.

B. CLOTET

DIA 5 DE JULIOL

Clausura de l'Exposició, a les quatre de la tarde.

A la sala de Junttes de la Facultat hi presideixen els doctors RIERA I VILLARET, en representació del Sr. Degà, FREIXAS, ROCA i BASSEDAS.

El Dr. FREIXAS pronuncià el següent parlament:

Excm. Senyor:

Senyors:

La Junta de l'ASSOCIACIÓ GENERAL DE METGES DE LLENGUA CATALANA, que tinc l'assenyalada honra de presidir, tot just constituïda, va preocupar-se fonament de dugues de les obligacions que havia contret al acceptar el càrrec: la celebració del SEGÓN CONGRÉS, que s'ha efectuat i clòs amb l'èxit avalorat per

tots, i una EXPOSICIÓ, adjunta al CONGRÉS, de produccions originaries de països de Llengua catalana i d'autors nats o residents en els mateixos, o siga de tots els elements que integren la riquesa de Catalunya; naturals i germans seus.

Vuit van ésser i han sigut les seccions que han portat a efecte la Exposició: Llibres i periòdics; Instrumental; Röntgenografia; Peces anatomo-patològiques; Pròtesi, apòsits i envenats; Regismes alimenticis; Aigües minero-medicinals, i Productes farmacéutics.

L'ASSOCIACIÓ cridà, de bona hora, prestigioses personalitats que s'han distingit en els rams continguts en els esmentats grups. Tots acudiren a la crida, i sota la presidència del Excm. Sr. D. Marián Batlles i Bertrán de Lis, que honra avui la festa de clausura, es constituí el COMITÈ ORGANITZADOR de la EXPOSICIÓ i sabem lo bé que tots els individus que'l constitueixen s'han multiplicat i han treballat per a cumplir, com ho han fet, amb el llur deurer, comptant, com han comptat, amb una autonomia absoluta.

La obra realitzada ha estat profitosa. La importància que ha alcançat l'EXPOSICIÓ, que ha estat visitada per immensa gernació, ha superat, en moltíssim, els nostres desitjos, i el record que d'ella queda serà inesborrable.

L'Illustre Sr. Degà de la Facultat ens ha prestat el seu valió concurs i ens ha deixat aquesta casa, que hem pogut considerar la casa pairal de les energies, dels clams de vida, de riquesa, del batec rítmic i sostingut del cor potent de la gran família catalana. La Junta de Museus d'aquesta ciutat ens ha deixat un bon número de vitrines que han facilitat la nostra tasca. Els musseus de la Facultat han obert ses portes de bat-a-bat per a enriqueir, amb alenades de vida exquisita, les notables colleccions que hostatgen. Els Professors Drs. Calleja, Martínez Vargas, Pi i Suñer i Nubiola ens han deixat per a la EXPOSICIÓ col·leccions de valúia incalculable, i la JUNTA de l'ASSOCIACIÓ els agraeix tan intensament la llur obra, que acordà suplicar al Dr. Calleja, que en nom propi i en representació de sos il·lustres companys, assistís a la festa d'avui ocupant-hi un lloc d'honor i distinció: la necessitat d'estat fora ciutat li ha impedit el realitzar-ho, i m'ha fet la honrosa comanda de que, en son nom, agrais tan merescuda distinció. Les Biblioteques de la Universitat, de la Facultat i de la Real Academia, ens han prestat exemplars valiosíssims que han augmentat les adhesions rebudes. L'Academia i

Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya ens ha honrat amb una mostra palesa del seu valiment i del intens treball que realitza. La Societat de Biologia ens ha fet guardadors de sa memorable historia. L'Institut d'Estudis Catalans ens ha deixat vitrines i exemplars notabilíssims dels tressors que guarda, per a bé de tots. L'Ajuntament de Manresa ha contribuït a la EXPOSICIÓ amb una col·lecció qual record perdurará indefinidament. El col·legi de Metges de Girona, amb l'entusiasme del seu excels president, el nostre caríssim company de JUNTA Dr. Josep Pascual, hi ha remés un sens fi d'obres prodigioses. De la nostra germana Valencia, ens ha portat l'entusiasta i erudit veterà Dr. Faustí Barberà, mostra evident del tresor científic amb que compta. De Reus, ens han ajudat caríssims i estimats companys amb una notabilíssima col·lecció. Nombrosos bibliòfils ens han fet confiança de veritables joies de la Medicina Catalana pretèrita que han constituït la preuada ànima de la EXPOSICIÓ.

Benvolguts i distingits companys nostres, en sa majoria consociis, ens han permés enriquir el nostra important concurs, amb valioses col·leccions. Els nostres industrials, fabricants, establiments de aigües minero-medicinals, farmacèutics, els que apliquen llurs energies al conreu de tot lo relatiu a la röntgenografia, els constructors de pròtesis, apòsits i envenats, els inspiradors i constructors d'instrumental, tots, tots han acudit, amb decisió i entusiasme a la crida feta per l'ASSOCIACIÓ, constituïnt aquesta palesa demostració de vida qu'és honra i gloria de la nostra terra.

Tot presentat amb la magnificència que haveu admirat, sota la entusiasta direcció del nostre benvolgut amic el Doctor En Pere Borrás, executat tal i com ho descriu en la brillant i minuciosa memoria-resum que acaba de llegir l'expert secretari del COMITÉ ORGANITZADOR el Dr. En Josep Bassedas, fent obra que perdurará indefinidament i que resulta i resultarà de profit, sobre tot, per quants hi han prés part.

D'ella se n'obindrà, además, la consecució de dugues aspiracions tingudes des de la iniciació del gran certamen, qu'és la condensació dels nostres més primordials desitjos: la iniciació d'una de les glories més positives de la nostra terra; l'INDEX BIBLIOGRÁFIC MÈDIC, i la continuació de la magna obra de la HIDROLOGIA MÈDICA CATALANA, que tan necessària resulta.

Per tot, Srs., l'ASSOCIACIÓ GENERAL DE METGES DE LLENGUA

CATALANA dóna sentidíssimes mercés a quants han contribuït a n'aquesta festa que és glorificació del treball; tant als que han col·laborat a sa efectuació, com als que li han procurat la salvadora difusió per mitjà de la premsa professional i política. Mercés, grans mercés a tots.

I are permeteu-me unes poquíssimes paraules de comiat.

Permeteu vos demani serveu íntim i per temps indefinit, el recort d'aquesta Sala de Junes de la nostra Facultat on celebrem el present acte de clausura i quals parets están ornamentades pels retrats d'homes eminentíssims, que amb llur esforç i valer, constituïren la nostra ànima mèdica; Professors il·lustres que debem recordar mentres existim amb veneració i respecte, auriolant en tota la nostra festa aquesta demostració palesa de la Catalunya mèdica pretèrita, condensada en aquestos exemplars que hem posat sota el llur ampar, sota la llur presidència efectiva. Vos demano, ho repeteixo, pel hermosíssim i valios conjunt, la vostra sentida admiració, al objecte de que'l recordem tots per a que serveixi de guia al nostre treball constant i, com ells, laborem sens treva per a l'enaltiment de la Medicina i per a l'explendor de la nostra terra.

I, per fi, vos demano més; vos demano que al recordar aquesta casa, al recordar la magna obra que hi ha portat l'ASSOCIACIÓ, que hi haveu portat tots, enrobustint i afiançant el seu treball, serveu potent el recort de que la nostra Catalunya, en un moment, en una inacavable època, en que'l mon labora sens descans i despiatadament per a conseguir sa destrucció, sens reparar en mitjans per a lograr-ho, en una època en que'ls avenços més remarcables s'utilitzen per a l'anorreament de la Humanitat, élla ha treballat, treballa i seguirà treballant per a mostrar al món, en festa de pau i de progrés, ses ansies de vida, d'enfortiment i de llibertat dels pobles.

El Dr. RIERA lloà l'acte que's celebrava, oferí la casa per a tots els certamens sucesius, estimulant a treballar sense decaïment per a l'enaltiment de la nostra Ciència.

A les cinc continuà la *discussió dels estatuts*. De la reforma n'havia sigut ponent el Dr. PUIG I SAIS, a la qual hi havien presentat esmenes el Drs. BELLIDO i SICART.